

(สำเนา)

เลขรับ ๔๓/๒๕๕๓ วันที่ ๑๑ มี.ค. ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติ
 ๒. บันทึกหลักการและเหตุผล
 ๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. พร้อมด้วย
บันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอมติสภา
พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ผู้สละ ตามไท ผู้เสนอ
(นางผู้สละ ตามไท)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) ผ่องศรี ธาราภูมิ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เจิมมาศ จิ่งเลิศศิริ ผู้เสนอ
(นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ) (นางเจิมมาศ จิ่งเลิศศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นริศา อติเทพพรพันธุ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) เฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ ผู้เสนอ
(นางสาวนริศา อติเทพพรพันธุ์) (นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) รังสิมา รอดศรีศรี ผู้เสนอ (ลงชื่อ) ชรินทร์ รุ่งแสง ผู้เสนอ
(นางสาวรังสิมา รอดศรีศรี) (นายชรินทร์ รุ่งแสง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สมัย เจริญช่าง ผู้เสนอ (นายสมัย เจริญช่าง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) สงกรานต์ จิตสุทธิภากร ผู้เสนอ (นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) พิมพ์ภัทรา วิชัยกุล ผู้เสนอ (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) สกลธี ภัททิยกุล ผู้เสนอ (นายสกลธี ภัททิยกุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) นันทพร วีรกุลสุนทร ผู้เสนอ (นางนันทพร วีรกุลสุนทร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) นาถยา เบ็ญจศิริวรรณ ผู้เสนอ (นางนาถยา เบ็ญจศิริวรรณ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) อรอนงค์ คล้ายนก ผู้เสนอ (นางอรอนงค์ คล้ายนก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) อรอนงค์ กาญจนชูศักดิ์ ผู้เสนอ (นางสาวอรอนงค์ กาญจนชูศักดิ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) พจนารถ แก้วผลึก ผู้เสนอ (นางพจนารถ แก้วผลึก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) สุพัชรี ธรรมเพชร ผู้เสนอ (นางสาวสุพัชรี ธรรมเพชร) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) กัลยา รุ่งวิจิตรชัย ผู้เสนอ (นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) วิรัช ร่มเย็น ผู้เสนอ (นายวิรัช ร่มเย็น) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) รัชดา ธนาดิเรก ผู้เสนอ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชดา ธนาดิเรก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) วิรัตน์ วิริยะพงษ์ ผู้เสนอ (นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ปารเมศ โภธารากุล ผู้เสนอ (นายปารเมศ โภธารากุล) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) ไมตรี สอยเหลือง ผู้เสนอ (นายไมตรี สอยเหลือง) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) เฉียรชัย สุวรรณเพ็ญ ผู้เสนอ (นายเฉียรชัย สุวรรณเพ็ญ) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) เจริญ คันธวงค์ ผู้เสนอ (นายเจริญ คันธวงค์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สรรเสริญ สมะลาภา ผู้เสนอ (นายสรรเสริญ สมะลาภา) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์	(ลงชื่อ) สมบัติ ยะสินธุ์ ผู้เสนอ (นายสมบัติ ยะสินธุ์) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) เทอดพงษ์ ไชยนันท์ ผู้เสนอ
(นายเทอดพงษ์ ไชยนันท์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) นิภา พริ้งศุลกะ ผู้เสนอ
(นางนิภา พริ้งศุลกะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

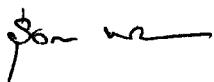
(ลงชื่อ) ครรชิต ทับสุวรรณ ผู้เสนอ
(นายครรชิต ทับสุวรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) รัชฎาภรณ์ แก้วสนิท ผู้เสนอ
(นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

วันนา พิมพ์

 ทาน ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และการตรวจสอบรายชื่อตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๒๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งบัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้รัฐสภาพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอ
กฎหมาย พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างต้องห้าม มิให้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่า รวมถึง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า รวมถึง สำนักงานเขตและที่ว่าการกิ่งอำเภอ

“สำนักงานเทศบาล” หมายความว่า รวมถึง ศาลาว่าการเมืองพัทยา

มาตรา ๕ ให้ประธานรัฐสภารักษากฎการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ บุคคลผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมาย หรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในวันที่เข้าชื่อเสนอกฎหมายตามมาตรา ๑๒ หรือ มาตรา ๒๑ แล้วแต่กรณี

การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ ต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน

การเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งรวมกันไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน

มาตรา ๗ วิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้อาจกระทำโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือร้องขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการ

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่าการเข้าชื่อนั้นมีผลสมบูรณ์

มาตรา ๘ เพื่อสนับสนุนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนหนึ่งร้อยคนขึ้นไปอาจร้องขอให้องค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมาย จัดทำร่างกฎหมายหรือบันทึกประกอบตามมาตรา ๑๑ หรือให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายหรือบันทึกประกอบดังกล่าวได้

ให้องค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายดำเนินการตามที่ได้รับการร้องขอตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

การร้องขอตามวรรคหนึ่งและกระบวนการให้การสนับสนุนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่องค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายกำหนด โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการสนับสนุนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

มาตรา ๙ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจากกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองกำหนดโดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ให้ประธานรัฐสภามีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาและ
การจัดการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ระเบียบตามวรรคหนึ่งเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับ
ได้

หมวด ๒

การพิจารณาร่างกฎหมายโดยรัฐสภา

ส่วนที่ ๑

กฎหมายที่เสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา

มาตรา ๑๑ กฎหมายที่จะเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาต้องจัดทำในรูปแบบ
ของร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องมีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและ
เสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอต้องแบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และมีหลักเกณฑ์และวิธีการ
ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นอย่างไร และมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

- (๑) หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 - (๒) เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
 - (๓) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
- หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติให้กำหนดโดยชัดเจน

ส่วนที่ ๒

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๑๒ เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายครบจำนวนหนึ่งหมื่นคน ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาค่าประธานรัฐสภา พร้อมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ที่มีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและผู้แทนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแต่ละคน

การแสดงรายละเอียดตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่ประธานรัฐสภากำหนด

มาตรา ๑๓ เมื่อได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ประธานรัฐสภาตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง หากพบว่ามีข้อบกพร่องให้มีหนังสือแจ้งผู้แทนการเสนอกฎหมายทราบเพื่อดำเนินการแก้ไข

ในกรณีที่ปรากฏว่าจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบจำนวนหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานรัฐสภาแจ้งผู้แทนการเสนอกฎหมายทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มเติมให้ครบหนึ่งหมื่นคนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง ถ้าผู้แทนการเสนอกฎหมายไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ประธานรัฐสภามีคำสั่งจำหน่ายเรื่อง

คำสั่งจำหน่ายเรื่องตามวรรคสอง ไม่กระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่จะร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้นใหม่

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่การเข้าชื่อเสนอกฎหมายถูกต้องครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศของสภาผู้แทนราษฎร และปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น ทั้งนี้เฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

เขตชุมชนหนาแน่นตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ประธานรัฐสภากำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๕ ผู้ใดมิได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายแต่มีชื่อในประกาศตามมาตรา ๑๔ มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อประธานรัฐสภาหรือนุคคนที่ประธานรัฐสภามอบหมายเพื่อ จัดชื่อของคนออกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิด ประกาศ

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาคัดค้านตามวรรคหนึ่งแล้วให้ถือว่ารายชื่อของผู้ เข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นรายชื่อที่ถูกต้อง และถ้ามีจำนวนไม่ครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธาน รัฐสภามีคำสั่งจำหน่ายเรื่อง

ส่วนที่ ๓

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยการจัดการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ประสงค์จะขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอ กฎหมาย ให้ยื่นคำขอพร้อมทั้งร่างพระราชบัญญัติพิจารณาและบันทึกประกอบที่จะเสนอ ต่อรัฐสภาเพื่อต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง โดยจะยื่นต่อประธานกรรมการการ เลือกตั้งโดยตรงหรือยื่นผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ผู้เข้าชื่อเสนอ กฎหมายคนใดคนหนึ่งหรือผู้แทนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายคนใดคนหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

มาตรา ๑๗ เมื่อได้รับคำขอตามมาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง จัดให้มีการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกจังหวัดทราบว่ามี การเข้าชื่อเสนอกฎหมายใด และเปิดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ จังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย ตามวิธีการ และภายใน ระยะเวลาและสถานที่ที่ประธานกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ทั้งนี้ ระยะเวลา ดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ

มาตรา ๑๘ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งประสงค์จะใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายต้อง มอบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ที่มีรูปถ่าย และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของตนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย

๖

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย ตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้ประสงค์จะใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามวรรคหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ผู้นั้นเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้

มาตรา ๑๕ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่อเสนอกฎหมายใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จัดทำบัญชีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้นเสนอต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๐ เมื่อได้รับบัญชีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายใดจากคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดครบทุกจังหวัด ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งส่งร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบพร้อมทั้งบัญชีเข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้น ไปยังประธานรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

กฎหมายใดที่มีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบหนึ่งหมื่นคน ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งแจ้งประธานรัฐสภาเพื่อจำหน่ายเรื่อง

มาตรา ๒๑ การเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐจะเสนอมิได้

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๗, มาตรา ๘, มาตรา ๙, มาตรา ๑๐, มาตรา ๑๒, มาตรา ๑๓, มาตรา ๑๔, มาตรา ๑๕, มาตรา ๑๖, มาตรา ๑๗, มาตรา ๑๘, มาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๐ มาใช้บังคับกับการเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญด้วย โดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การเสนอกฎหมายให้รัฐสภาพิจารณา

มาตรา ๒๒ เมื่อประธานรัฐสภาได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ทั้งการเข้าชื่อโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการเข้าชื่อโดยการจัดการของคณะกรรมการเลือกตั้ง หากเห็นว่าหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้ส่งเรื่องไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่ประธานรัฐสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงินให้ประธานรัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อขอคำรับรองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้น

การพิจารณาให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัติตามวรรคสอง ให้นายกรัฐมนตรีคำนึงถึงความรวดเร็วและความสำคัญของการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยประชาชน

มาตรา ๒๓ การจัดระเบียบวาระการประชุมร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่เสนอโดย ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรคำนึงถึงความรวดเร็วและต่อเนื่องในการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายดังกล่าวและประชาชนทั่วไป

ในการพิจารณาร่างกฎหมายตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นและประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง โดยอย่างน้อยต้องเผยแพร่ร่างกฎหมายดังกล่าวและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศของสภาผู้แทนราษฎร

ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดส่งสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคสอง ไปประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองด้วย

หมวด ๓
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหกหมื่นบาท

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งริเริ่มเข้าชื่อ หรือร่วมลงชื่อ ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ หรือยุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

(๒) หลอกลวง บังคับ ชูเชื้อ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมลงชื่อในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ หรือยุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร หรือใช้ หรืออ้างลายมือชื่อปลอมเช่นว่านั้น เพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือยุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่แท้จริง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหกหมื่นบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มีเจตนารมณ์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนในการเมือง การปกครอง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นรูปธรรม

ในการนี้ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด ๓ และหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยจัดทำร่างพระราชบัญญัติที่ถูกต้องตามรูปแบบ มีบันทึกเหตุผลประกอบ และกำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายสนับสนุนประชาชนในการกร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบ รวมถึงให้คำแนะนำสนับสนุนการดำเนินการร่างกฎหมายของประชาชนด้วย (มาตรา ๑๖๓, มาตรา ๘๑(๓), ประกอบมาตรา ๓๐๘) นอกจากนั้น รัฐธรรมนูญยังบัญญัติให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอดุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาโดยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ดังนั้น เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือดุติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาได้โดยตรง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. เจตนารมณ์ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้โดยง่าย และทำให้การใช้สิทธิของประชาชนเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยกำหนดให้มีกลไกและมาตรการช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ รวมถึงหลักเกณฑ์ แนวทางการปฏิบัติของฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเสนอและพิจารณาให้เอื้อต่อการใช้สิทธิของประชาชน

๓. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. มีจำนวน ๒๕ มาตรา โดยแบ่งออกเป็น

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ การพิจารณาร่างกฎหมายโดยรัฐสภา

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่เสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา

ส่วนที่ ๒ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๓ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยการจัดการของคณะกรรมการ

การเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๔ การเสนอกฎหมายให้รัฐสภาพิจารณา

หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

๓.๒ เนื้อหาสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ

(๑) บุคคลผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในวันที่เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งตามพระราชบัญญัติฯ นี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และต้องไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ม.๖ ประกอบ ม.๔)

(๒) ช่องทางการเมืองเข้าเสนอกฎหมายมี ๒ ช่องทาง คือ

(๒.๑) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยตรงต่อประธานรัฐสภา (ม.๑๒)

(๒.๒) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๕๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเพื่อเสนอญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยตรงต่อประธานรัฐสภา (ม.๒๑)

(๒.๓) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป ร้องขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยจะยื่นต่อประธานกรรมการการเลือกตั้งโดยตรงหรือยื่นผ่านประธานกรรมการการเลือกตั้งก็ได้ (ม.๑๖)

การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งกรณีตาม (๒.๑), (๒.๒) และ (๒.๓) ต้องมีร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ พร้อมใบบันทึกประกอบ แนบไปพร้อมการเข้าชื่อด้วย

(๓) การจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เมื่อได้รับคำร้องขอ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกจังหวัดทราบว่าการเข้าชื่อเสนอกฎหมายใด และเปิดให้มีการเข้าชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อ เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย ตามวิธีการและภายในระยะเวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยระยะเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ๕๐ วันนับแต่วันประกาศ (ม.๑๗)

ในการนี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะใช้สิทธิเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ต้องมอบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาเอกสารอื่นที่ทาง

ราชการออกให้ที่มีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชนของตนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย ซึ่งหากตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ผู้นั้นเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ (ม.๑๘)

(๔) มาตรการหรือกลไกช่วยเหลือทางวิชาการและการเงิน

(๔.๑) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๑๐๐ คนขึ้นไป อาจร้องขอให้องค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมาย หรือ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ช่วยเหลือในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ หรือบันทึกประกอบ หรือให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหรือบันทึกประกอบได้ โดยที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ (ม.๘)

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการร้องขอและกระบวนการให้การสนับสนุนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายกำหนด ซึ่งต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการสนับสนุนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

(๔.๒) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจากกองทุนเพื่อการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) เอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ (ม.๑๒)

ในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ และผู้แทนการเข้าชื่อ ต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อ และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ที่มีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งการแสดงรายละเอียดดังกล่าวให้เป็นไปตามที่ประธานรัฐสภากำหนด

(๖) การเสนอร่างพระราชบัญญัติและบันทึกประกอบ (ม.๑๑)

การเสนอกฎหมายของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาต้องจัดทำในรูปแบบของร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งต้องมีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยแบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจว่ามีความประสงค์จะตรากฎหมายในเรื่องใด และมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นอย่างไร และต้องมีบันทึกประกอบดังต่อไปนี้

- หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
- เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๓) ประธานรัฐสภามีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการจัดการเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เพื่อให้เป็นระบบฐานข้อมูลสำหรับการอ้างอิงและใช้ประโยชน์ในอนาคต (ม.๑๐)

(๔) เมื่อได้รับเรื่องการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือญัตติขอแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ประธานรัฐสภาตรวจสอบให้เสร็จภายใน ๔๕ วันนับแต่วันได้รับเรื่อง กรณีพบว่ามีข้อบกพร่อง หรือปรากฏว่ามีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติไม่ครบ ๑๐,๐๐๐ คน หรือ ๕๐,๐๐๐ คนแล้วแต่กรณี ให้แจ้งผู้แทนการเสนอกฎหมายเป็นหนังสือ เพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อให้ครบถ้วนภายใน ๕๐ วันนับแต่วันที่รับแจ้ง หากไม่สามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนดให้ประธานสภาสั่งจำหน่ายเรื่อง

(๕) กรณีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายถูกต้องครบถ้วน ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่น ในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายแต่มีชื่อในประกาศดังกล่าวยื่นคำร้องคัดค้านการเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อประธานรัฐสภาหรือบุคคลที่ประธานรัฐสภามอบหมายเพื่อจัดชื่อของตนออกจากบัญชีรายชื่อภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ ทั้งนี้ โดยประธานรัฐสภามีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเขตชุมชนหนาแน่น (ม.๑๔ และ ม.๑๕)

(๑๐) กรณีประธานรัฐสภาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเข้าชื่อเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ให้ประธานรัฐสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อขอคำรับรอง ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยที่ในการพิจารณาให้คำรับรองนั้น ให้นายกรัฐมนตรีคำนึงถึงความรวดเร็วและความสำคัญของการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยประชาชน (ม.๒๒)

(๑๑) การจัดระเบียบวาระการประชุมร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยประชาชน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรคำนึงถึงความรวดเร็วและต่อเนื่องในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินั้น และประชาชนทั่วไป (ม.๒๓ วรรค ๑)

(๑๒) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยประชาชน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินั้น และประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง โดยอย่างน้อยต้องเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัตินั้น และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศของสภาผู้แทนราษฎร (ม.๒๓ วรรค ๒)

(๑๓) กำหนดให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดส่งสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและประชาชนทั่วไปไปประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง (ม.๒๓ วรรค ๓)
